

Suomen Jousiampujain Liiton antidopingohjelma

Hyväksytty liiton hallituksessa 28.12.2015

Sisältö

1.	Antidopingsäännöt	2
2.	Suomen Jousiampujain Liiton arvoperusta	2
3.	Antidopingohjelman tavoitteet	3
4.	Dopingvalvonta	3
5.	Antidopingkoulutus	6
6.	Viestintä	7
7.	Antidopingpykälät sopimuksissa	8
8.	Ohjelman seuranta ja arviointi	9
	Yhteenveto toimenpiteistä	9
	Liitteet: Ohjeita urheilijalle erivapauksiin ja dopingtestiin liittyen	11
1.	Erivapauden hakeminen	11
2.	Urheilijan oikeudet ja velvollisuudet dopingtestitulanteessa	12
3.	Mitä tapahtuu, jos A-näyte osoittautuu positiiviseksi?	13

1. Antidopingsäännöt

Dopingia koskeva sääntely perustuu urheilun omiin kansainvälisiin ja kansallisiin säännöksiin. Säännösten tarkoituksena on yhtenäistää dopingrikkomusten määrittely ja niistä määrättävät seuraamukset. Maailman Antidopingtoimisto WADAn (World Anti-Doping Agency) hyväksymä Maailman Antidopingsäännöstö (World Antidoping Code) takaa urheilijoiden yhdenvertaisuuden kaikkialla maailmassa, sillä se yhtenäistää kansalliset antidopingsäännöt. Se myös luo edellytykset toteuttaa reilua ja tehokasta antidopingtyötä kaikkialla.

Suomen kansallinen antidopingsäännöstö noudattaa maailman antidopingsäännösten määräyksiä. Säännöstö tarkistetaan vuosittain, ja Suomen Antidopingtoimikunta ADT ry:n yleiskokous hyväksyy mahdolliset muutokset.

Suomen Jousiampujain Liitto ry (SJAL) sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä ja maailman antidopingsäännöstöä. Lisäksi SJAL sitoutuu noudattamaan lajikohtaisia Kansainvälisen Jousiammuntaliiton (WA) säännöstöjä sekä olympialaisiin liittyen Kansainvälisen Olympiakomitean (KOK) ja paralympialaisiin liittyen Kansainvälisen Paralympiakomitean (IPC) säännöstöjä.

Kaikkien SJAL:n jäsenseurojen jousiampujien ja heidän tukihenkilöidensä sekä muiden lajin piirissä toimivien henkilöiden on sitouduttava noudattamaan samoja säännöksiä.

Säännösten rikkomuksia käsitellään Suomen Jousiampujain Liiton kurinpitosääntöjen mukaisesti. SJAL:n kurinpitosääntöjen mukaisesti voidaan rangaista muun muassa sitä, joka syyllistyy voimassa olevan antidopingsäännösten mukaiseen dopingrikkomukseen kilpailussa tai kilpailun ulkopuolella, tai ei noudata antidopingsäännöstössä määrättyjä urheilijan tukihenkilön velvollisuuksia.

2. Suomen Jousiampujain Liiton arvoperusta

Suomen Jousiampujain Liiton toiminnan perustana ovat liikunnan ja urheilun yhteiset eettiset arvot ja reilun pelin periaatteet. SJAL korostaa toiminnassaan eettisesti ja moraalisesti kestäviä elämänarvoja, joita antidopingtyö osaltaan tukee.

Lähtökohtana on, että huipulle pyrkivät nuoret jousiampujat kunnioittavat toisia urheilijoita, yhteisiä sääntöjä ja omaa hyvinvointiaan. SJAL haluaa ylläpitää lajikulttuuria, joka perustuu tällaiseen kunnioitukseen, yhdenvertaisuuteen ja reiluun liikuntaan ja urheiluun, jossa dopingille ei ole sijaa.

3. Antidopingohjelman tavoitteet

Suomen Jousiampujain Liitto ei hyväksy dopingin käyttöä – jousiammunta on puhtaan kympin laji. SJAL:n tavoitteena on taata kaikille jousiampujille oikeus reiluun ja puhtaaseen liikuntaan ja urheiluun.

SJAL:n antidopingohjelman tavoitteena on sitouttaa liiton ja sen jäsenseurojen toiminnassa mukana olevat henkilöt, luottamushenkilöt, urheilijat ja heidän taustajoukkonsa antidopingtyöhön ja vaikuttaa lajin piirissä vallitsevaan arvopohjaan ja asenteisiin. Tavoitteena on harjoittaa ennaltaehkäisevää, avointa ja säännöllistä koulutusta ja viestintää antidopingasioista ja ehkäistä väärinkäsityksiä parantamalla ja ylläpitämällä jousiammunnan piirissä toimivien henkilöiden ajantasaisia tietoja antidopingasioista. Antidopingohjelmassa määritellään antidopingtoiminnan tehtävät ja vastualueet.

4. Dopingvalvonta

Suomen Jousiampujain Liiton jäsenseurojen urheilijoita testataan kulloinkin voimassa olevien antidopingsäännösten mukaisesti. Periaatteessa kaikki, jotka osallistuvat antidopingsäännösten piiriin kuuluvaan urheilu- ja kilpailutoimintaan, ovat dopingvalvonnan piirissä. Pääasiassa testaustoiminta keskittyy huippu-urheilijoihin.

Dopingtestejä teettävät urheilijoille Maailman Antidopintoimisto WADA, Suomen Antidopintoimikunta ADT ja Kansainvälinen Jousiammuntaliitto WA. ADT vastaa kansallisesta dopingvalvonnasta Suomessa. Dopingtestejä tehdään sekä kilpailuissa että kilpailujen ulkopuolella missä ja milloin tahansa ennalta ilmoittamatta.

Kilpailujen järjestäjä on velvollinen mahdollistamaan dopingtestien suorittaminen sääntöjen mukaisesti kilpailujen yhteydessä. Käytännössä järjestäjien on hyvä varautua ennalta mahdollisesti suoritettaviin dopingtesteihin. Testaaja tarvitsee testien suorittamiseksi asianmukaisesti yleensä tiedot kilpailuaikataulusta ja osallistujista, asianmukaisen tilan ja mahdollisesti täysi-ikäisiä, testattaviin urheilijoihin nähden esteettömiä ja samaa sukupuolta olevia saattajia avustamaan urheilijoiden kutumisessa testiin. Jousiammuntakilpailuissa dopingtestiryhmä saapuu paikalle usein vasta kilpailun alettua mutta voi tulla myös ennen kilpailun alkua.

Suomessa järjestettävissä kansainvälisissä kilpailuissa testauksesta vastaa Suomen Jousiampujain Liitto kansainvälisen lajiliiton määräämällä tavalla. Testien käytännön toteuttamisesta vastaa antidopingorganisaatio, jonka kanssa sopimus on tehty. Antidopingorganisaatio, esim. ADT, laskuttaa testauksesta aiheutuvat kustannukset kilpailun järjestäjältä tai kansainväliseltä lajiliitolta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Dopingtestien tekeminen edesauttaa urheilijoiden yhdenvertaisuutta ja reilua ja puhdasta urheilua. Siksi testeihin tulee aina suhtautua myönteisesti. Testaustilannetta helpottaa, jos urheilija on tietoinen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä menettelystä testaustilanteessa. Ohjeet urheilijalle ovat luettavissa ADT:n internetsivuilla www.antidoping.fi ja Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -julkaisusta. Kyseinen luettelo päivitetään vuosittain, ja ADT päivittää luetteloa myös vuoden aikana internetsivuilleen uusien myyntiin tulevien valmisteiden osalta. Urheilijan tulee huolehtia, että hänellä on käytössään aina voimassa oleva versio.

Tämän antidopingohjelman lopussa on liitteenä urheilijan oikeudet ja velvollisuudet dopingtestissä.

Suosittelava tapa on, että urheilijalla on aina ajantasainen lista kaikista hänen käyttämistään lääkkeitä ja ravintolisistä. Tällöin mahdollisessa dopingtestitilanteessa kaikki käytetyt aineet tulevat varmasti oikeilla nimillään testipöytäkirjaan. Tämä on tärkeää erityisesti ulkomailla. Ulkomaille lähdetessä urheilijan on hyvä varautua muutenkin ottamalla Suomesta mukaan sallittuja lääkkeitä esimerkiksi kivun, flunssan ja ripulin hoitoon. Huomioitavaa on, että ulkomailla myynnissä olevia samannimisiäkin valmisteita ei voi tarkastaa ADT:n kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelon taulukosta II, vaan niiden sisältämät aineet tulee tarkistaa WADAn julkaisemasta englanninkielisestä luettelosta urheilussa kielletyistä aineista tai ADT:n julkaisemasta taulukosta I. Kohdemaan antidopingtoimistosta voi kysyä tarvittaessa neuvoa kyseisessä maassa myytävistä lääkevalmisteista.

Testauspooli

Testauspooli on antidopingorganisaation nimeämä ryhmä huippu-urheilijoita, joihin kilpailujen ulkopuolinen dopingtestaus erityisesti kohdentuu. Testauspooliurheilijoita koskee ajantasaisten yhteys- ja olinpaikkatietojen ilmoitusvelvollisuus, jonka laiminlyönnistä voidaan antaa antidopingsäännösten mukainen rangaistus. Jousiampuja voi kuulua testauspooliin ADT:n tai WA:n nimeämänä.

Suomen Jousiampujain Liitolla on velvollisuus toimia yhteistyössä ADT:n kanssa ADT:n testauspoolien luomisessa, ylläpitämisessä ja urheilijoiden tiedottamisessa heitä koskevista velvoitteista. SJAL ilmoittaa ADT:lle testauspooliurheilijoiden kriteerit täyttävien urheilijoiden nimet ja yhteystiedot. ADT päättää testauspooliin nimettävistä urheilijoista.

SJAL toimittaa ADT:lle ilman erillistä pyyntöä kaikista maajoukkuaryhmistä ja -valinnoista seuraavat tiedot:

- urheilijoiden nimet, syntymäajat ja yhteystiedot
- koti- ja ulkomaanleirien osallistujalistat, majoitus- ja harjoituspaikat sekä leiriaikataulut
- kilpailutiedot
- tiedot maajoukkueiden muista mahdollisista kokoontumisista ja tapaamisista
- tiedot kansainvälisen lajiliiton rekisteröityyn testauspooliin kuuluvista urheilijoista

Tiedot toimittaa ADT:lle valmennuspäällikkö, jolle liiton valmentajat ja lajivastaavat toimittavat tarvittavat tiedot.

Kansainvälinen Jousiammuntaliitto WA nimeää oman testauspoolinsa (RTP, Registered Testing Pool) kulloinkin määrittelemiensä periaatteiden mukaisesti. Periaatteet ja testauspooliurheilijoiden nimet löytyvät WA:n internetsivuilta.

Erivapaudet

Jos urheilijan terveyden ylläpitämiseen tai sairauden hoitoon ei ole saatavilla sallittua lääkettä tai menetelmää, lääkitykseen voidaan hakea erivapautta (Therapeutic Use Exemption, TUE). Sen avulla urheilija saa käyttää kyseistä kiellettyä lääkitystä. Erivapaus voidaan myöntää mille tahansa WADAn kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelossa mainitulle hoitomuodolle, kunhan se täyttää seuraavat WADAn Kansainvälisessä erivapausstandardissa määritetyt ehdot:

- a) Kielletyn aineen tai menetelmän käyttö on urheilijan hoidon kannalta välttämätöntä, ja siitä pidättäytyminen aiheuttaisi merkittävää haittaa urheilijan terveydelle.

- b) Kielletyn aineen tai menetelmän hoidollinen käyttö ei saa tuottaa urheilijalle ylimääräistä hyötyä terveisiin urheilijoihin verrattuna. Hoito ei saa kohottaa urheilijan suorituskykyä korkeammalle tasolle kuin millä se olisi ilman sairauden aiheuttamaa haitallista vaikutusta suorituskykyyn. Kielletyn aineen tai menetelmän käyttöä elimistön omien hormonien luonnostaan matalan tason nostamiseksi ei katsota hyväksyttäväksi hoitokeinoksi.
- c) Kielletyn aineen tai menetelmän käyttöä ei ole mahdollista korvata muulla asianmukaisella hoitovaihtoehdolla.
- d) Kielletyn aineen tai menetelmän käytön syy ei ole seurausta aiemmasta (ilman erivapautta tapahtuneesta) kielletyn aineen tai menetelmän käytöstä, mikäli kyseinen aine tai menetelmä on ollut kielletty käytön ajankohtana.

ADT:n erivapauspäätös koskee kansallisen tason urheilijaa ja kansallisen tason kilpailuja Suomessa. Kansainvälisen tason urheilijoiden ja kansainvälisiin urheilutapahtumiin osallistuvien urheilijoiden erivapauksista vastaa Kansainvälinen Jousiammuntaliitto WA (World Archery).

Kansallisen tason urheilijoilta etukäteen ADT:lta haettava erivapaus vaaditaan kaikilta ADT:n lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin kuuluilta urheilijoilta iästä riippumatta. Tällä hetkellä ADT:n tasomäärittelyn piirissä ovat yleisen sarjan SM-kilpailuihin osallistuvat jousiampujat. Muiden, eli ADT:n lajikohtaisen tasomäärittelyn ulkopuolella olevien urheilijoiden, tulee mahdollisen dopingtestin jälkeen hakea erivapautta takautuvasti sen osoittamiseksi, että kiellettyjen aineiden tai menetelmien käytölle on ollut erivapauden myöntämiseksi edellytetyt lääketieteelliset perusteet.

Kansainvälisen tason urheilijoiden ja kansainvälisiin urheilutapahtumiin osallistuvien urheilijoiden on haettava erivapautta WA:lta iästään tai kansallisesta tasostaan riippumatta. Jos urheilijalla on ADT:n myöntämä erivapaus, urheilijan tulee selvittää, hyväksyykö WA ADT:n tekemän erivapauspäätöksen.

Tarkat ja päivitettyt ohjeet erivapauden anomiseen löytyvät ADT:n internetsivuilta www.antidoping.fi ja WA:n internetsivuilta www.archery.org. Lyhyt ohjeistus erivapauden hakemiseen löytyy tämän antidopingohjelman lopusta liitteenä.

Dopingrikkomukset

Suomen antidopingsäännösten mukaan dopingrikkomuksia ovat seuraavat:

- Urheilijalta otetussa näytteessä on kiellettyä ainetta, sen aineenvaihduntatuotetta tai merkkiainetta
- Kielletyn aineen tai menetelmän käyttö tai käytön yritys
- Dopingtestin välttely, kieltäytyminen dopingtestistä tai näytteen antamatta jättäminen
- Olinpaikkatietomääräysten laiminlyönti
- Dopingvalvonnan manipulointi tai manipuloinnin yritys
- Kielletyn aineen tai menetelmän hallussapito
- Minkä tahansa kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän levittäminen tai levittämisen yritys
- Minkä tahansa kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän luovuttaminen tai luovuttamisen yritys urheilijalle kilpailun aikana, tai kilpailun ulkopuolella minkä tahansa kilpailun ulkopuolella kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän luovuttaminen tai luovuttamisen yritys urheilijalle
- Osasyyllisyys
- Kielletty yhteistoiminta

Dopingrikkomuksen yritys rinnastetaan pääsääntöisesti dopingrikkomukseen. Seuraamuksena dopingrikkomuksesta voidaan määrätä:

- Kilpailutuloksen hylkääminen

- urheilun toimintakielto
- rikkomuksen julkistaminen
- mahdollisia taloudellisia seuraamuksia

ADT:n toimivaltaan kuuluvissa tapauksissa mahdollisen dopingrikkomuksen käsittely alkaa, kun ADT ilmoittaa positiivisesta A-näytteestä tai muusta dopingrikkomuksesta kirjallisesti urheilijalle ja urheilijan lajiliitolle. Urheilijalle annetaan mahdollisuus antaa selvityksensä asiassa, pyytää B-näytteen analyysia sekä esittää pyyntö tulla kuultavaksi ADT:n valvontalautakunnan kokouksessa. Valvontalautakunta päättää, onko kyseessä dopingrikkomus ja antaa lajiliitolle suosituksen seuraamuksesta. Lopullisen päätöksen dopingrikkomuksen seuraamuksesta tekee lajiliitto.

Suomen antidopingsäännöstöön perustuviin päätöksiin voi hakea muutosta ensisijaisesti Urheilun oikeusturvalautakunnalta.

Kansainvälisen Jousiammuntaliiton (WA) toimivaltaan kuuluvien dopingrikkomusten käsittelyssä noudatetaan WA:n määrittelemää menettelytapaa.

5. Antidopingkoulutus

Koulutuksen tavoitteena on lisätä eri kohderyhmien antidopingtietoisuutta ja kasvattaa valmiutta tehdä eettisesti kestäviä valintoja urheilussa. Aktiivisella ja toistuvalla kouluttamisella urheilijoilla ja heidän tukijoukoillaan on aina ajantasainen tieto säännösten ja käytäntöjen kehittyessä. Suomen Jousiampujain Liiton antidopingkoulutusta koordinoi valmennuspäällikkö. Valmennuspäällikkö tai kulloinkin sopivin liiton työntekijä osallistuu ADT:n järjestämiin koulutus- ja liittotilaisuuksiin.

SJAL:n koulutuksen sisältöinä on muun muassa seuraavia teemoja:

- Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa
- Antidopingtoimijat ja antidopingtyön sisältö
- Antidopingsäännöt ja säännösihin sitoutuminen
- Dopingrikkomukset ja sen seuraamukset: terveydelliset ja sosiaaliset vaikutukset
- Dopingvalvonta, dopingtestaus ja testausprosessi
- Urheilijan ja heidän tukihenkilöidensä oikeudet ja velvollisuudet
- Erivapaus urheilijan lääkityksessä
- Ravintolisät urheilussa
- Dopingin haitta urheilun hengelle, maineelle ja reilun pelin toteutumiseksi
- Urheilijan olinpaikkatiedot
- Urheilun etiikka ja reilu peli

Huippu-urheilu

SJAL järjestää maajoukkueurheilijoille vuosittain antidopingkoulutusta maajoukkueen leirillä. Koulutuksen toteuttaa ADT tai ADT:n kouluttama kouluttaja.

Maajoukkueurheilijoille jaetaan lisäksi vuosittain ADT:n julkaisema Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -julkaisu.

Junioritoiminta ja huipulle pyrkivät nuoret urheilijat

SJAL järjestää junioreille suunnattua antidopingkoulutusta vuosittain joko valmennusryhmien yhteisleirillä, jonne juniorien valmennusryhmä osallistuu, tai avoimella juniorileirillä.

Koulutuksen toteuttaa ADT tai ADT:n kouluttama kouluttaja.

Valmennuspäällikkö ylläpitää leireillä ja muissa junioreille suunnatuissa tapahtumissa arvokeskustelua urheilun eettisistä ja moraalisisista kysymyksistä ja niihin liittyen puhtaasta urheilusta.

Juniorien valmennusryhmän urheilijoille jaetaan vuosittain ADT:n julkaisema Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -julkaisu niin kauan kuin se ilmestyy painettuna.

Seuratoiminta

SJAL:n seuratoiminnan vastuualueella antidopingkoulutus kuuluu osana valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen tasoon 2. Koulutuksen järjestää ADT tai ADT:n kouluttama kouluttaja.

Aikuisten ja nuorten maajoukkueryhmien urheilijoiden henkilökohtaiset valmentajat osallistuvat lisäksi maajoukkueryhmille järjestettyihin koulutuksiin aina sen ollessa mahdollista.

Muutoin seuratoiminnan alueella SJAL käsittelee antidopingasioita muun arvokeskustelun yhteydessä esimerkiksi seuratoimintapäivillä.

SJAL voi tilata ADT:n esittelypisteen omiin, isompiin tapahtumiinsa. Tällöin tapahtuman osallistujilla on mahdollisuus käydä infopisteellä tutustumassa antidopingtoimintaan ja kysyä antidopingasioista ADT:n henkilökunnalta.

6. Viestintä

Kaikkien urheilutoimijoiden yhteinen asia on viedä eteenpäin puhtaan urheilun ja reilun pelin viestiä. Viestintä on hyvä keino ehkäistä mahdollisia dopingrikkomuksia ja ylläpitää lajikulttuuria, johon doping ei kuulu. Viestinnän avulla Suomen Jousiampujain Liitto tuo esiin oman ehdottoman kielteisen kantansa kaikenlaiseen epärehelliseen toimintaan. SJAL:n antidopingviestinnän vastuuhenkilö on toiminnanjohtaja.

SJAL käyttää antidopingiin liittyvässä viestinnässään hyväkseen erityisesti Jousiampuja-lehteä ja liiton internetsivuja. Liiton tavoitteena on, että jokaisessa vuoden kolmessa Jousiampuja-lehden numerossa on jokin antidopingaiheinen tai antidopingaihetta sivuva teksti.

Lisäksi ajankohtaisista antidopingasioista viestitään seuroille sähköpostitse lähetettävissä seuratieotteissa. Seuroille suunnatussa viestinnässä muistutetaan aika-ajoin seurojen vastuusta antidopingkasvatustyössä ja siitä, että myös kaikki SJAL:n jäsenseurat sitoutuvat toiminnassaan noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä. Seuroja kannustetaan käymään sisäistä arvokeskustelua ja miettimään, miten kussakin seurassa voitaisiin viestiä siitä, ettei doping kuulu urheiluun vaan seura kannattaa puhdasta urheilua. Aiheita voidaan käsitellä esimerkiksi seuratoimintapäivillä.

Koulutustilaisuuksien kautta viestintä tavoittaa myös tarkemmin rajattuja kohderyhmiä edellisessä luvussa kuvatulla tavalla.

SJAL hyödyntää muun viestinnän ohella ADT:n tuottamaa viestintämateriaalia, kuten valmiita tekstejä, tiedotteita ja blogikirjoituksia. Lisäksi ADT:lta saatava Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -julkaisu jaetaan vuosittain kaikille aikuisten ja nuorten valmennusryhmien urheilijoille. Urheilijat voivat myös ilmoittautua ADT:n postituslistalle saadakseen Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -luettelon päivitykset suoraan sähköpostiinsa.

Kriisiviestintä

Poikkeuksellisissa tilanteissa, kuten mahdollisessa dopingrikkomuksessa tai muissa poikkeuksellisen suuren mediahuomion saavissa kriisitilanteissa SJAL:n viestinnän vastuuhenkilö on toiminnanjohtaja. Häneen otetaan yhteyttä kriisitilanteessa tai sen uhatessa. Viestinnän kriisir ryhmän muodostavat toiminnanjohtaja ja liiton puheenjohtaja. He päättävät, miten kriisiin reagoidaan ja toteuttavat viestinnän. Kukaan muu ei kommentoi kriisiä tiedotusvälineille tai muille ulkopuolisille tahoille, jotta vältetään virheellisiltä tiedoilta ja huhupuheilta.

Kriisiviestinnässä tulee aina toimia nopeasti, avoimesti ja rehellisesti.

Mahdollisten dopingrikkomusten yhteydessä viestinnässä on otettava huomioon yksilön oikeusturvanäkökohdat. Tiedot käsiteltävästä dopingtapauksesta ovat luottamuksellisia ja salassa pidettäviä siihen asti, kunnes tapaus on varmistunut dopingrikkomukseksi ja päätös määrättävästä seuraamuksesta on tehty. Ennen tätä vain asianomainen urheilija voi julkistaa asian.

Kriisiviestinnän toimet

1. Sulje ovet

Kun tieto mahdollisesta dopingrikkomuksesta on saatu, toiminnanjohtaja kutsuu puheenjohtajan kriisir ryhmään sopimaan viestinnän toimenpiteistä. Asiasta ei tiedoteta eikä kommentoida mitään sisäisesti tai ulkoisesti. Myöskään hallitusta ei informoida asiasta. Mitä harvempi tietää asiasta, sitä paremmin siitä viestiminen onnistuu jatkossa.

2. Häätiedote tarvittaessa

Jos ulkopuolisilla on jostain syystä jo tieto dopingepäilystä, voidaan julkaista "häätiedote" yksilönsuojan turvaamiseksi ja jotta saadaan aikaa selvittää faktat ja tilanne. Tiedotteessa kerrotaan tiedotustilaisuuden aika ja paikka, mikäli mahdollista. Tiedottamisen koordinoimisessa tehdään yhteistyötä ADT:n ja dopingrikkomuksesta epäiltävän kanssa.

3. Tiedote tai tiedotustilaisuus

Kun lopullinen päätös dopingrikkomuksen seuraamuksesta on tehty, liitto julkistaa asian. Tiedottamisen ajankohdasta, tavasta ja muista yksityiskohdista päättävät toiminnanjohtajan ja puheenjohtajan muodostama kriisir ryhmä. Ennen tiedotteen lähettämistä tai tiedotustilaisuutta asiasta informoidaan liittohallitusta, liiton koordinaattoreita ja muita vastuuhenkilöitä, mahdollisia yhteistyökumppaneita ja opetus- ja kulttuuriministeriötä.

Jos urheilijan taso tai muut seikat niin vaativat, järjestetään tiedotustilaisuus, johon asianosaiset velvoitetaan saapumaan. Paikalla on myös puheenjohtaja tai toiminnanjohtaja tai molemmat sekä mahdollisuuksien mukaan ADT:n asiantuntija. Tiedotustilaisuuteen kutsutaan lyhyellä tiedotteella, ja tilaisuus pyritään järjestämään mahdollisimman nopeasti, mielellään muutaman tunnin sisällä siitä. Tiedotustilaisuudessa jaetaan virallinen tiedote, joka käännetään mahdollisimman nopeasti myös englanniksi kansainväliseen käyttöön.

Asiaa voivat tarvittaessa kommentoida ulkopuolisille SJAL:n taholta ainoastaan toiminnanjohtaja tai puheenjohtaja.

7. Antidopingpykälät sopimuksissa

Suomen Jousiampujain Liitto tekee kaikkien valmennusryhmiensä urheilijoiden kanssa sopimukset, joiden yhtenä pykälänä on sitoutuminen noudattamaan WADAn ja Suomen antidopingäännöstöjä, lajikohtaista Kansainvälisen Jousiammuntaliiton (WA) säännöstöä sekä olympialaisiin liittyen Kansainvälisen Olympiakomitean (KOK) ja paralympialaisiin liittyen

Kansainvälisen Paralympiakomitean (IPC) säännöistä. Vastaavanlainen sopimus tehdään myös kaikkien liiton valmennusryhmien valmentajien kanssa.

Kaikki arvokilpailuihin lähtevät urheilijat hyväksyvät WA:n sopimuksen (WA Participation Waiver and Competitors Agreement), jonka yhtenä pykälänä on sitoutuminen noudattamaan kaikkia WA:n sääntöjä dopingiin liittyen.

Kaikkiin liiton solmimiin yhteistyösopimukseen sisällytetään antidopingpykälä yhteistyökumppanin kanssa erikseen sovittavalla tavalla.

8. Ohjelman seuranta ja arviointi

Suomen Jousiampujain Liiton antidopingohjelman toteutumisesta ja sen päivittämisestä vastaa toiminnanjohtaja. Liittohallitus hyväksyy antidopingohjelman ja arvioi vuosittain sen toteutumista. Antidopingohjelman toteutukseen liittyvät suunnitellut toimenpiteet kirjataan vuosittain liiton toimintasuunnitelmaan. Ohjelman puitteissa tehdyt toimenpiteet kirjataan liiton toimintakertomukseen.

Antidopingohjelma julkaistaan SJAL:n ja ADT:n internetsivuilla. Ohjelmaan tehtävistä muutoksista viestitään jäsenistölle useiden viestintäkanavien kautta ja antidopingohjelman olemassaolosta muistutetaan aika-ajoin muun antidopingviestinnän yhteydessä.

Yhteenveto toimenpiteistä

Toimenpide	Toteutus
Maajoukkue ryhmien urheilijoista, leiriohjelmista ja muista aikatauluista tiedottaminen ADT:lle	Valmennuspäällikkö vastaa tiedottamisesta yhteistyössä lajivastaavien ja valmentajien kanssa.
Erivapaudet	Urheilijoilla itsellään on vastuu erivapauden hakemisesta. Toiminnanjohtaja opastaa tarvittaessa.
Dopingtestit Suomessa järjestettävissä kansainvälisissä kisoissa	Kilpailun järjestäjä on hyvissä ajoin ennen kisoja yhteydessä ADT:hen testien tilaamiseksi. Kilpailun järjestäjä huolehtii sääntöjen mukaiset tilat, saattajat ja juomat kilpailupaikalle.
Tilojen järjestäminen dopingtestausta varten kansallisissa kilpailuissa	Kansallisten kilpailujen järjestäjä varautuu järjestämään testaukseen sopivat tilat ja mahdollisesti myös saattajat.
Huippu-urheilijoiden antidopingkoulutus	Valmennusryhmien yhteisleirillä järjestetään vuosittain antidopingkoulutusta. Valmennuspäällikkö vastaa siitä, että koulutus sisällytetään leirin ohjelmaan ja se tilataan ADT:lta.
Nuorten jousiampujien antidopingkoulutus	Valmennusryhmien yhteisleirillä tai juniorien avoimella leirillä järjestetään vuosittain antidopingkoulutusta. Valmennuspäällikkö vastaa siitä, että koulutus sisällytetään leirin ohjelmaan ja se tilataan ADT:lta.
Seuratoiminnan antidopingkoulutus	Antidopingkoulutus kuuluu valmentajakoulutuksen tasoon 2. Valmennuspäällikkö vastaa siitä, että

	antidopingkoulutus sisältyy lähijakson ohjelmaan ja että se tilataan ADT:lta.
ADT:n järjestämät tilaisuudet	Valmennuspäällikkö tai kulloinkin sopivin henkilö osallistuu lajiliittotilaisuuksiin ja muihin ADT:n järjestämiin info- ja koulutustilaisuuksiin ja jakaa tietoa eteenpäin.
Viestintä	Toiminnanjohtaja vastaa viestinnän suunnittelusta ja toteutuksesta.
Viestintä kriisitilanteissa	Toiminnanjohtajan ja puheenjohtajan muodostama kriisiryhmä suunnittelee ja toteuttaa viestinnän.
Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -julkaisun jakelu	Valmennuspäällikkö vastaa julkaisun jakamisesta kaikille maajoukkue ryhmien urheilijoille vuosittain mahdollisimman pian sen julkaisemisen jälkeen.
Urheilijasopimukset	Valmennuspäällikkö laatii antidopingpykälän sisältävän sopimuksen, jonka kaikki liiton valmennusryhmien urheilijat allekirjoittavat.
Valmentajasopimukset	Valmennuspäällikkö laatii antidopingpykälän sisältävän sopimuksen, jonka kaikki liiton valmennusryhmien valmentajat allekirjoittavat.
Yhteistyösopimukset	Toiminnanjohtaja huolehtii, että liiton tekemissä yhteistyösopimuksissa on antidopingpykälä.
Antidopingohjelman päivittäminen	Toiminnanjohtaja vastaa ohjelman päivittämisestä. Ohjelman hyväksyy hallitus.

Liitteet: Ohjeita urheilijalle erivapauksiin ja dopingtestiin liittyen

1. Erivapauden hakeminen

Erivapautta tarvitseva urheilija on velvollinen tarkistamaan aina ajantasaiset menettelyohjeet erivapauden hakemiseen joko ADT:n internetsivuilta www.antidoping.fi (kansallisen tason urheilija) tai WA:n sivuilta www.worldarchery.org (kansainvälisen tason tai kansainväliseen kilpailuun osallistuva urheilija).

Erivapauden voi saada taannehtivasti vain, kun

- a. lääkkeen tai menetelmän käyttö on ollut välttämätöntä akuutissa lääketieteellisessä hätätilanteessa
- b. muiden poikkeuksellisten ja ennalta arvaamattomien olosuhteiden seurauksena urheilijalla ei ole ollut riittävästi aikaa tai muuten mahdollisuutta jättää erivapaushakemusta tai erivapauslautakunnalla käsitellä sitä ennen urheilijalle tehtyä dopingtestiä
- c. urheilija, joka ei kuulu ADT:n lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin eikä urheile kansainvälisellä tasolla, hakee erivapautta takautuvasti (dopingtestin jälkeen) sen osoittamiseksi, että kielletyn aineen tai menetelmän käytölle on ollut erivapauden myöntämiseksi edellytetyt lääketieteelliset perusteet.

Kansallisen tason urheilija ja kansalliset urheilutapahtumat

ADT:n tasomäärittelyn piirissä olevat jousiampujat eli yleisen sarjan SM-kilpailuihin (Y, YT, YV, YLB, N, NT, NV, NLB sekä paraluokat YA, YTA, W1, NA, NTA, NW1) osallistuvat jousiampujat iästä riippumatta:

- Erivapautta tulee hakea ADT:n erivapauslautakunnalta hakemuslomakkeella, joka löytyy ADT:n sivuilta (www.antidoping.fi)
- Urheilija täyttää erivapaushakemuslomakkeen yhdessä lääkärin kanssa. Hakemus on suositeltavaa täyttää englannin kielellä. Sekä lääkäri että urheilija (ja tarvittaessa myös hänen huoltajansa) allekirjoittavat hakemuksen. Urheilijan kannattaa ottaa lomakkeesta kopio itselleen.
- Lomakkeen liitteeksi tarvitaan diagnoosin vahvistava lääkärintodistus ja kaikki mahdolliset dokumentit, joista käy ilmi sairaushistoria ja asiaan liittyvät mahdolliset lääketieteelliset tutkimukset, laboratoriokokeiden tulokset ja kuvat. Lääkärintodistuksissa on oltava pätevät lääketieteelliset perusteet sille, miksi hoidoksi vaaditaan juuri kyseinen urheilussa kielletty aine tai menetelmä eikä sitä ole mahdollista korvata muilla, urheilussa sallituilla hoitomuodoilla.
- Erivapaushakemus on jätettävä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, heti kun tieto lääkityksen ja/tai erivapauden tarpeesta ilmenee. Haettaessa erivapautta vain kilpailun aikana kiellettyjen aineiden tai menetelmien käytölle on hakemus jätettävä mahdollisuuksien mukaan vähintään 30 vuorokautta ennen kilpailua.
- Urheilija saa myönnetystä erivapaudesta ADT:n erivapauslautakunnalta todistuksen, joka on pidettävä aina mukana ja esitettävä dopingtestissä.
- Erivapaudet myönnetään määräajaksi. Urheilija on vastuussa erivapauden uusimisesta.
- Kielteisestä erivapauspäätöksestä voi valittaa Valvontalautakuntaan ja sen päätöksestä Urheilun oikeusturvalautakuntaan.

Muut kuin yleisen sarjan SM-kilpailuihin osallistuvat jousiampujat:

- Erivapautta haetaan ADT:lta taannehtivasti mahdollisen dopingtestin jälkeen.

Kansainvälisen tason urheilija

- Jos urheilijalla on ADT:n myöntämä erivapaus, urheilijan tulee selvittää, hyväksyykö WA ADT:n myöntämän erivapauden. Lähtökohtaisesti ADT:n myöntämä erivapaus hyväksytään, mutta tiettyjen kiellettyjen aineiden, kuten beetasalpaajien, kohdalla on poikkeuksia.
- Erivapautta (Therapeutic Use Exemption, TUE) haetaan WA:lta ADAMS-järjestelmää käyttämällä. Lisätietoa tästä SJAL:lta ja ADT:lta.
- Erivapaus tulee hakea vähintään 30 päivää ennen seuraavaa kilpailua ja joka tapauksessa ennen kielletyn lääkkeen tai menetelmän käyttöä.
- Erivapauspaneeli käsittelee asian 30 päivän sisällä.
- Urheilijan tulee toimittaa kopio myönnetystä erivapaudesta tiedoksi ADT:lle.
- Erivapaudet myönnetään määräajaksi. Urheilija on vastuussa erivapauden uusimisesta.
- Muutosta erivapauspäätökseen voi hakea WADAn erivapauskomitealta tai Kansainväliseltä urheilun välimiesoikeudelta (CAS).

2. Urheilijan oikeudet ja velvollisuudet dopingtestitilanteessa

Dopingtestissä urheilijalla on oikeus:

- ottaa yksi oma edustajansa mukaansa dopingtestiin (suositeltavaa)
- ottaa tarvittaessa (mikäli mahdollista) edustajansa lisäksi mukaansa myös tulkin
- saada lisätietoa dopingtestimenettelystä vastaavalta dopingtestaajalta
- pyytää lisäaikaa dopingtestitiloihin ilmoittautumiseen (edellyttäen, että urheilija on dopingtestihenkilöstön jatkuvan valvonnan alaisena) seuraavista syistä:
 - hakeakseen vaatteensa, henkilöllisyystodistuksensa ja oman edustajansa ja mahdollisesti tulkin mukaansa testiin
 - suorittaakseen verryttelyn/harjoituksen loppuun
 - saadakseen tarvittavia lääkinnällisiä toimenpiteitä
 - muusta vastaavan dopingtestaajan hyväksymästä syystä ja lisäksi kilpailutesteissä:
 - osallistuakseen mahdollisesti jäljellä oleviin kilpailulajeihin
 - osallistuakseen tiedotusvälineiden haastatteluihin
 - osallistuakseen palkintoseremonioihin
- pyytää mahdollisia Maailman Antidopointoimisto WADAn kansainvälisen testausstandardin mukaisia muunnoksia dopingtestimenettelyyn, mikäli kyseessä on vammaisurheilija tai alaikäinen urheilija

Urheilijan velvollisuuksina dopingtestissä on:

- olla asianmukaisesti dopingtestihenkilöstön valvonnassa, kunnes dopingtesti on suoritettu loppuun
- todistaa henkilöllisyytensä
- ilmoittautua dopingtestitiloihin mahdollisimman pian
- noudattaa annettuja ohjeita

Ohjeiden noudattamatta jättäminen, dopingtestistä kieltäytyminen tai muu sääntöjen rikkominen voidaan käsitellä mahdollisena dopingrikkomuksena, josta voi seurata antidopingsäännösten mukainen rangaistus.

3. Mitä tapahtuu, jos A-näyte osoittautuu positiiviseksi?

ADT vastaa dopingtestien tulosten käsittelystä, kun testi on suoritettu sen toimeksiannosta tai valtuutuksella tai kun ADT on havainnut mahdollisen muun dopingrikkomuksen. Dopingnäytteet analysoinut laboratorio ilmoittaa ADT:lle kaikkien dopingtestinäytteiden tulokset luotettavalla ja luottamuksellisella tavalla. Urheilijaa ei yleensä informoida, jos dopingtestitulokset on negatiivinen.

Jos urheilijan dopingtestitulokset (A-näyte) on raportoitu positiiviseksi, ADT selvittää ensin, onko urheilijalla voimassa oleva erivapaus lääkinällistä käyttöä varten positiivisen testituloksen aiheuttaneelle aineelle tai voidaanko tällainen erivapaus myöntää hänelle jälkikäteen Suomen antidopingsäännösten ja kansainvälisen erivapausstandardin perusteella. Jos erivapaus on tai se voidaan myöntää jälkikäteen, ADT ei jatka asian käsittelyä positiivisena testituloksena.

Jos erivapautta ei ole eikä sitä ole mahdollista myöntää jälkikäteen, vaan tuloksen käsittelyä positiivisena testituloksena jatketaan seuraavasti:

1. ADT lähettää urheilijalle selvityspyynnön ja toimittaa tiedon myös SJAL:lle, valvontalautakunnalle ja mahdollisille muille antidopingsäännösten määräämille tahoille.
2. SJAL:ssa tiedon saanut henkilö ei tiedota asiasta tässä vaiheessa mitään edes sisäisesti liittohallitukselle, mutta aloittaa kriisiviestinnän valmistelut.
3. ADT asettaa urheilijan väliaikaiseen urheilun toimintakieltoon säännösten määräämällä tavalla.
4. Urheilijalla, SJAL:lla ja ADT:lla on selvityspyynnössä annetun määräajan kuluessa oikeus pyytää B-näytteen analyysiä kirjallisesti tai muuten todisteellisesti.
5. B-näyte analysoidaan sitä pyytäneen tahon kustannuksella, jos analyysiä on pyydetty määräajan kuluessa.
6. Jos B-näyte vahvistaa A-näytteen positiivisen tuloksen, ADT ilmoittaa käsittelyn jatkamisesta urheilijalle ja muille tahoille, joille on annettu tieto A-näytteen tuloksista.
7. Urheilijalla tai muulla asianosaisella taholla on mahdollisuus antaa kirjallinen selvityksensä asiasta ja esittää kirjallinen pyyntö tulla kuultavaksi valvontalautakunnan kokouksessa joko seitsemän vuorokauden kuluessa selvityspyynnön tiedoksisaannista tai seitsemän vuorokauden kuluessa B-näytteen analyysituloksen tiedoksiannosta, jos B-näytteen analyysiä on pyydetty. Selvityksen antamatta jättäminen tai asianomaisen tahon poissaolo ei estä asian käsittelyä ja ratkaisemista valvontalautakunnassa.
8. ADT:n valvontalautakunta käsittelee asian.
9. Jos valvontalautakunta katsoo dopingrikkomuksen tapahtuneen, se antaa perustellun kirjallisen lausunnon suosittelemastaan seuraamuksesta, joka kyseisestä rikkomuksesta olisi antidopingsäännösten perusteella määrättävä.
10. SJAL päättää dopingrikkomuksen seuraamuksesta lausunnon perusteella kurinpitosääntöjensä mukaisesti.
11. SJAL tiedottaa dopingrikkomuksesta ja siitä määräämästään seuraamuksesta julkisesti.
12. Urheilija voi hakea Suomen antidopingsäännösten perustuviin päätöksiin muutosta Urheilun oikeusturvalautakunnalta.

Jos positiiviseksi osoittautuva testi on suoritettu World Archeryn tai muun kansainvälisen tahon toimeksiannosta, käsittelyssä noudatetaan WA:n tai kyseisen muun tahon määrittelemää menettelytapaa.